

Handó Tünde: "Senkinek nincs poszt kitalálva"

2012. január 15., vasárnap, 09:55 • **Utolsó frissítés:** 25 perce

Szerző: MTI

Lendületbe kell hozni a bírói szervezetet, a partikuláris érdekeket félretéve mindenkinek az egységes igazságszolgáltatás hatékonyságának javításáért kell dolgoznia, de az sehol nem mehet az eddig elért eredmények rovására - mondta Handó Tünde, a bírói igazgatás új csúcsszerve, az Országos Bírószabályozási Hivatal (OBH) elnöke az MTI-nek.

A hivatal elsődleges célja, hogy biztosítsa az állampolgárok részére az igazságszolgáltatáshoz való egyenlő hozzáférést, amely az alapvető jogok egyike. Handó Tünde szerint a jelenlegi problémák nagy része két okra vezethető vissza, egyfelől a bírói munkaterhek területileg szélsőségesen aránytalan eloszlására, amelyet jól példáz, hogy míg egyes megyékben 50-60 ügy van folyamatban egy bírónál, addig a központi régióban nem ritka, hogy a 150-160 ügygel foglalkozik. Másfelől a magyar bírók munkaterheinek jelentős része adminisztratív jellegű, azok elvonják az energiákat az érdemi bírói munkától, az ítélkezéstől - mondta az elnök, aki szerint mindkét területen van lehetőség változtatásra.

A munkateher területi jellegű arányosítására módot ad a felszabaduló bírói státuszok átcsoportosítása, az új kinevezésekre ott kerül majd sor, ahol a legnagyobb szükség van rájuk. Ezen túlmenően a legelterheltebb bíróságok élhetnek azzal a lehetőséggel is, hogy ügyeik egy részét átadják a náluk jobb helyzetben lévőknek - magyarázta.

Oda rendelik majd a bírót, ahol a legtöbb a munka

Handó Tünde elmondta, hogy már az első héten a táblai és megyei elnököknek tartott tájékoztatón jelezte: a felszabaduló álláshelyek betöltésére szolgáló pályázatok kiírása csakis az adott bíróság munkaterheinek felmérése és az országos adatokkal való egybevetésük után lehetséges. Ugyanakkor az álláshelyek átcsoportosítása nem végleges, hiszen most nem egyszerű változásról van szó, hanem az aktuális problémák megoldásán túl a szervezet rugalmas működésének kialakításáról is, hogy az a jövőben képes legyen alkalmazkodni az új kihívásokhoz. Ennek jegyében a majdani pályázatok egy része már nem egy bizonyos álláshelyre, hanem egy nagyobb földrajzi egységre vonatkozik, és azon belül a kinevezett bírót oda rendelhetik, ahol éppen a legtöbb a munka.

Minden magyar bírót egyformán sújtanak az ésszerűtlen adminisztratív kötelezettségek - mondta az OBH elnöke. Ezeket a feladatokat el kell végezni, de javarészt nem a drága bírói munkaerőnek az ítélkezés rovására, hanem szakvizsgázott, jogvégzett titkároknak, bírósági dolgozóknak. Sok esetben még a kellő szakképesítéssel és rutinnal rendelkező ügyintéző, tisztviselő is kiválóan elláthatná ezeket a teendőket, ha rendelkezésre állna megfelelő számban - fűzte hozzá.

Handó Tünde közlése szerint ezen a helyzeten segít az a 8,6 milliárdos pótelőirányzat az idei költségvetésben, amely lehetővé teszi 200 új bírósági ügyintéző és 180 titkár munkába állását. Így a legnehezebb helyzetben lévő bíróságokon már idén megalakulhatnak azok a Nyugat-Európában jól bevált 2-3 fős teamek, amelyek szakképzett munkaerővel támogatják a bírói tanácsok tevékenységét, leveszik vállukról az adminisztratív terhek nagy részét. Ezzel a módszerrel a hazai modellkísérletek tapasztalatai szerint akár harmadával, felével is növelhető a bírósági munka hatékonysága, a befejezett ügyek száma - fejtette ki az elnök.

"A munkaterhek arányosítása és az új források elosztásakor én, mint országos vezető csak az egységes bírói szervezet érdekeit nézhetem, és nagyon bízom abban, hogy minden más bírósági vezető is átérzi, nemcsak a saját szervezeti egységéért felelős, hanem az egész magyar igazságszolgáltatásáért" - hangsúlyozta Handó Tünde. Hozzátette: erre még csak nem is elsősorban azért van szükség, mert méltánytalan, hogy egyes bírók sok éve két-háromszor akkora munkateherrel küszködnek, mint a legkedvezőbb helyzetben lévők, hanem azért, hogy az ország különböző pontjain élő állampolgárok többé ne kapjanak lényegesen eltérő színvonalú szolgáltatást. Hiszen alapjaiban kérdőjelezi meg a jogegyenlőség elvét, ha a fővárosban fél-egy évbe is beletelhet egy ügy kifizetése és további hosszú éveket vehet igénybe annak lezárása, miközben az ország szerencsésebb régióiban néhány hónap után kifizetik és fél-egy éven belül a bírák el is döntenek az eléjük kerülő jogvitákat.

Handó Tünde megjegyezte: különös módon az utóbbi időben sok vitát váltott ki az ügyek áthelyezésének lehetősége, holott ez a jogintézmény már csaknem egy éve létezik jelenlegi formájában. A 2011-ben hatályba lépett jogszabályt a szakmai és a szélesebb közvélemény is elfogadta, üdvözölte, mint a régóta rossz határfokkal működő bírósági igazgatás hatékonyságát, operativitását javító intézkedést - tette hozzá.

Az OBH elnöke érthetetlennek tartja azt is, hogy e - kizárólag a bírói munkaterhek arányosítására használható - jogintézmény alkalmazásához az eltelt csaknem egy év alatt sem sikerült megalkotnia a bírósági igazgatásnak az egységes szempontrendszer, holott a végrehajtási szabályok kidolgozására éppen azért lett volna szükség, hogy átláthatóan működjön a jogintézmény, egyértelmű és objektív kritériumrendszer alapján dőljön el, mely ügyeket, mely bíróságokról, mely bíróságokra lehet áthelyezni. Miután ezek a részletszabályok hiányoztak, eddig nem is nagyon éltek a bíróságok ezzel a lehetőséggel, pedig az aránytalan ügyelosztás miatt égető szüksége van arra a magyar igazságszolgáltatásnak, amúgy pedig más országokban is jól ismert és bevált.

Handó Tünde szerint a kulcsszó, hogy objektív és átlátható szabályok legyenek, amelyek kizárnak mindenfajta kivételezést. A törvényi szabályozásból egyértelmű: az OBH elnöke csupán a végső döntést hozza meg, de csakis az érintett bíróság, illetve büntetőügyben a legfőbb ügyész - alapvetően ügyforgalmi adatokkal indokolt kezdeményezésére - és annak a bíróságnak a véleményét is kikérve, ahová

áttenni tervezik az ügyet.

Döntését pedig az OBH elnökének is indokolnia kell az áttétellel kapcsolatban, éppen azért, hogy az ítélkezés befolyásolására tett kísérletnek még az árnyéka se vetüljön rá. A kritériumrendszer kidolgozása az érintett szakmai vezetők bevonásával most folyik - tette hozzá. Az aggodalmak azért is érthetetlenek, hiszen a jogintézmény deklarált célja, hogy egyes bíróságok munkaterheit csökkentse, nem pedig az, hogy egyes konkrét ügyek elbírálását bármilyen módon befolyásolja - hangsúlyozta az elnök, aki szerint a kritikákat számos ponton a tájékozatlanság szülte.

Handó: "Senkinek sincs poszt kitalálva"

Mint hozzátette: akik ma bírálatokat fogalmaznak meg, azok szemmel láthatóan nincsenek tisztában a jogszabályi háttérrel. A vezetői kinevezések, a pályázatok elbírálása, vagy az ügyek áttétele csak szigorú, objektív kritériumok alapján, érdemben indokolt, átlátható módon történhet. Például a bírói pályázatokat 8-15 tagú bírói tanácsok véleményezik, az adott törvényszék elnöke csak a pályázat első három helyezettjét javasolhatja, de azon belül indoklással eltérhet a sorrendtől, és ez az, ami az OBH elnökének is megengedett hasonló feltételekkel, amikor felterjeszt bíróvá kinevezésre egy pályázót a köztársasági elnöknek.

"Megalapozatlanok azok a vádak, amelyek szerint azt nevez ki bírónak a hivatal elnöke, akit csak akar. Ebben az új igazgatási struktúrában és szabályozásban ugyanúgy megvannak a jogállami működést garantáló elemek, mint bármelyik Nyugat-európai ország igazságszolgáltatásában" - jelentette ki az új vezető.

Handó Tünde elmondta: az általa vezetett OBH a korábbi Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatalának szervezetére épül, itt jelentős szervezeti változásokat egyelőre nem terveznek, most nem engedhetik meg magunknak, hogy az ilyen belső átszervezések vegyék el az energiát és az időt. Középtávon három elnökhelyettese lesz majd a hivatalnak, de kinevezésük még nem időszzerű.

"Senkinek sincs poszt kitalálva. A feladatok az elsődlegesek, azok megoldásához keressük az embereket, ezért bizonyos beosztások betöltése csak bizonyos idő elteltével lehetséges, amikor már világosak az adott területen felmerülő konkrét tennivalók. A feladatok változása pedig személyi és szervezeti változásokat eredményezhet. Folyamatosan, rugalmasan kell alkalmazkodnunk a változó kihívásokhoz" - mondta. Hozzátette: ennek egyik módja lesz az egyes feladatokra, projektekre létrejövő munkacsoportok rendszere, ahol a hivatali dolgozók mellett számítanak a berendelt bírókra, és ezek a csoportok remélhetőleg szoros munkakapcsolatot alakítanak majd ki a márciusban felálló Országos Bírói Tanáccsal (OBT), illetve annak egy-egy, a munkacsoport tevékenységi köréhez illeszkedő megfelelő szakképzettségű tagjával. A hatékonyságot növelné, ha egyfajta szakmai munkamegosztás alakulna ki az OBT tagjai között a nagyobb jogágaknak, igazságszolgáltatási területeknek megfelelően. Így az OBT - egyes tagjain keresztül - a hivatal munkáját már a döntéselőkészítésben is szakmai alapon segítheti, véleményezheti, felügyelheti, és ezzel átláthatóvá, számonkérhetővé válik a központi igazgatási tevékenység.

"Mindehhez még keressük a megfelelő szervezetiirányítási megoldásokat, hiszen nem könnyű egyszerre kialakítani a hatékony igazgatáshoz szükséges felelősségi köröket, szolgálati utakat, és az okos döntésekhez a XXI. században már nélkülözhetetlen szakmai hálózatokat, információáramlást. Ez egy szakszervizgázott, többdiplomás, nyelveket beszélő tudásalapú szervezet, és éppen itt az ideje, hogy végre elkezdje használni kompetenciáit, mozgósítsa a képességeket és a felhalmozott tudást, hogy most már a saját maga és az állampolgárok megalapozottan kezdjen el működni. Itt nincsenek presztízs kérdések, ez csapatmunka, ahol minden azt a célt szolgálja, hogy minél jobb döntések születessenek. Lendületbe kell hoznunk az igazságszolgáltatást" - fogalmazott Handó Tünde.

A törvény szerint az OBT legalább negyedévente ülésezik, de én remélem, hogy inkább gyakrabban, és a testület úgy alakítja ki munkarendjét, hogy a hivatallal együttműködve valóban érdemi munkát végezessen, és ezzel eloszlassa azokat a rosszindulatú vádak, melyek szerint csak egy döntési jogosítványok és felelősség nélküli testület - jegyezte meg.

Kétmilliárd forintos zárolás

Az OBT megalakulásáról szólva elmondta: január második felében az összbírói értekezleteken megválasztják azokat a küldötteket, akik februárban döntenek a testület 15 tagjáról, akik közül 7 helyi bíróságról, 5 törvényszékiről, 1 ítélőtábláról, 1 pedig helyi munkaügyi-közigazgatási bíróságokról kerül ki. Az OBT 15. tagja a Kúria elnöke. "Az OBT-be delegáltak nyilvánvalóan nem lesznek majd az OBH elnökének kinevezettjei. A törvény az összetétel meghatározásával garantálja, hogy soha ne is kerülhessenek többségbe a hivatal elnöke által kinevezettek, hiszen az OBH elnöke csak a törvényszékek és a táblák vezetőiről dönthet, a helyi bíróságok elnökeinek kinevezése a törvényszéki elnökök hatáskörébe tartozik" - mutatott rá Handó Tünde, aki az OBT-választás folyamatától azt várja, hogy felszínre kerülnek a bírói kar intellektuális és emberi tartalékai.

A bíróságok pénzügyi helyzetét illetően elmondta: az ideiglenes költségvetésből 2 milliárdot zároltak, a dologi kiadások pedig egyértelműen alultervezettek. A költségvetésben belül vannak azonban a további lépéshez szükséges források, így például rendelkezésre áll egy milliárd forint a jelenleg még 10 fővárosi kerületet tömörítő Pesti Központi Kerületi Bíróságból kiváló négy kerületi bíróság kialakítására, és ugyanekkora összeg a Pest Megyei Bíróság elhelyezésére. Ez utóbbival kapcsolatban a korábbi tervekben még sokmilliárdos új épületberuházás szerepelt, most a realitásoknál maradván kell megoldást találni.

Recommend

2 people
recommend
this. Be the
first of
your